

Záznam výsledků
7. porady ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 3. 11. – 4. 11. 2011. v Brně

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení, schválení programu jednání

Poradu zahájil a řídil předseda, pan Dr. Heininger.

Program jednání byl schválen.

Kontrola usnesení ze záznamu výsledků 6. porady:

- BOD 8** Pan Dr. Langhammer a pan Medek předloží na 8. poradě písemné návrhy projektů k diskusi a k prověření, viz také bod 5 programu jednání této porady.
- BOD 9** Pan Dr. Schwartz zpracuje textovou pasáž o kombinovaném emisně-imisním přístupu pro posuzování znečišťujících látek podle Rámcové směrnice o vodách, kterou zašle sekretariátu (příloha 2).
- BOD 10** Do termínu 8. porady prověří všichni datové listy k opatřením s názornými příklady a vypracují pokud možno další. O stavu zpracování bude referováno.

BOD 2 Aktivita v MKOL, na národní úrovni a na úrovni EU

MKOL:

- MKOL byla na 24. zasedání (11. – 12. 10. 2011, Vídeň) informována o práci ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“. Předložena byla zpráva k milníku č. 1 včetně odsouhlasené přílohy „Relevantní znečišťující látky pro nakládání se sedimenty v povodí Labe“ (příloha 3).
- MKOL požádala českou delegaci, aby na poradě vedoucích delegací MKOL v květnu 2012 informovala o výsledcích prověření potenciálních zdrojů znečištění DDT na české straně.

Německo:

- Na 33. poradě pracovní skupiny WFD (15. – 16. 9. 2011, Magdeburk) informovala německá delegace o tom, že k podpoře z projektu ELSA byl doporučen návrh spolkové země Sasko na zpracování studie k charakterizaci vnosu znečišťujících látek z oblasti těžby rud Freiberg.
- Spolkové ministerstvo dopravy, výstavby a rozvoje měst (BMVBS) a Spolkové ministerstvo životního prostředí, ochrany přírody a bezpečnosti reaktorů (BMU) chtějí vypracovat celkovou koncepci Labe mezi jezem Geesthacht a státní hranicí s Českou republikou. Tato koncepce by měla rovným dílem zohledňovat různé nároky na využívání Labe, umožnit i nadále plavbu a dále rozvíjet a zlepšovat základy přírodního režimu. Za tímto účelem byly již formulovány rámcové body. K tomuto tématu bude jako úvodní akce uspořádána „Konference o povodí Labe“.

- Vodní a plavební správa SRN referovala o aktuální situaci ke stabilizaci dna toku Labe v úseku Mühlberg – ústí Sály. Pro pilotní úsek „Klöden“ je krátce před ukončením zpracování rozpočtových podkladů. Tyto materiály budou představeny na 2. zasedání Rady, které se nyní připravuje.
- Sekretariát pro ochranu moří zahájil dne 14. 10. 2011 úvodní akcí implementaci evropské rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí (2008/56/ES). První zprávy o hodnocení stavu byly za účelem konzultace s veřejností vyvěšeny na internetu (<http://meeresschutz.info/index.php/berichte.html>). Veřejnost má možnost se k návrhům zpráv vyjádřit do 16. 4. 2012.

BOD 3 Setkání expertů v Chomutově – výsledky

Předlohy: Záznam výsledků ze setkání expertů k problematice sedimentů Bíliny dne 18. 10. 2011 v Chomutově (včetně příloh)

Na poradě v Chomutově bylo vymezeno zájmové území a proveden výběr znečišťujících látek. Po poradě v Chomutově se uskutečnily první rozhovory mezi státními podniky Povodí Labe a Povodí Ohře. Jako zodpovědný pracovník ze strany Povodí Labe, s. p., byl jmenován pan Medek.

Paní Halířová prezentovala další data k situaci se zatížením sedimentů na Bílině a v Labi (příloha 4). Ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ poděkovala paní Halířové za tuto prezentaci a za nabídku další pomoci, pokud bude nezbytné získat doplňující data.

Usnesení:

- Ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ souhlasí s tím, že je nutno zpracovat studii „Význam Bíliny jako historického a současného zdroje znečištění pro nakládání se sedimenty v povodí Labe“ ve vymezeném zájmovém území a stanoveném výběru znečišťujících látek.
- Ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ žádá českou delegaci, aby do termínu 8. porady vypracovala podrobný návrh zadání výše uvedené studie (náklady a harmonogram) a předložila k odbornému odsouhlasení.
- Ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ doporučuje dotčeným účastníkům studie, aby v zájmu vypracování fundovaného zadání studie již v této fázi úzce spolupracovali s projektovou skupinou ELSA v Hamburku. V tomto smyslu poskytne pan Dr. Schwartz panu Medkovi jako příklad žádost o poskytnutí podpory z projektu ELSA pro studii k charakterizaci vnosu znečišťujících látek z oblasti těžby rud Freiberg.

Zodp.: pan Dr. Schwartz, pan Dr. Kliment, pan Medek, sekretariát MKOL

BOD 4 Pořizování dat a výpočet látkových odtoků

Hlavní údaje pro zpracování dat byly stanoveny na 6. poradě. Metodika výpočtu látkových odtoků (předloha Sed05_11-07-01) bude ještě porovnána s metodikou skupiny expertů SW (předloha SW15_11-09-19) a aktualizována.

Česká strana vypracuje odůvodnění pro výběr přítoků do kategorie 2 (Sázava, Berounka).

Německá strana má k dispozici program EXCEL pro výpočet látkových odtoků a nabídla české straně jeho případné další využití.

Usnesení:

- Na bilančních profilech Labe a na přítocích kategorie 1 budou roční látkové odtoky vypočítávány pro všechny znečišťující látky, které jsou relevantní v kontextu koncepce MKOL pro nakládání se sedimenty. Na přítocích kategorie 2 budou zjišťovány látkové odtoky jen pro ty látky, které vedly k zařazení přítoků do této kategorie.
- Metodiku výpočtu látkových odtoků porovnejí zodpovědné osoby z obou delegací, paní Kasimír a pan Medek, do 15. 11. 2011 s metodikou skupiny expertů SW a popř. ji po vzájemné dohodě zaktualizují.
- Paní Halířová vypracuje odůvodnění pro výběr přítoků do kategorie 2 – Sázavu a Berounku (příloha 5).
- Paní Kasimír zašle panu Medkovi program EXCEL pro výpočet látkových odtoků včetně metodických pokynů. Paní Kasimír a pan Medek odsouhlasí formu případného dalšího využití tohoto programu českou stranou.
- Obě delegace budou na 8. poradě referovat o stavu pořizování dat.

Zodp.: paní Kasimír, paní Halířová, pan Dr. Schwartz, pan Medek, sekretariát MKOL

BOD 5 Aspekt hydromorfologie – stav zpracování

Experti pro otázky hydromorfologie, pan Dr. Vollmer a pan Dr. Langhammer, se nemohli porady zúčastnit.

Jedním ze stěžejních bodů 8. porady budou aspekty hydromorfologie, kompatibilita přístupů hydromorfologického hodnocení a zásady klasifikačního systému.

Usnesení:

- Pan Dr. Vollmer a pan Dr. Langhammer se žádají, aby na 8. poradě předložili písemné národní zprávy o stavu zpracování.
- Pan Dr. Vollmer a pan Dr. Langhammer se žádají, aby pro 8. poradu připravili společné stanovisko ke komptabilitě obou národních metodik a doplnili toto stanovisko o konkrétní příklady (např. pomocí 2 až 3 kritérií).

Zodp.: pan Dr. Vollmer, pan Dr. Langhammer, sekretariát MKOL

BOD 6 Odsouhlasení klasifikačního systému – aspekt kvality (milník č. 2 pracovního programu)

Pracovní skupina „Sedimenty“ FGG Elbe připravila na své poradě souhrnný přehled námětů pro hodnocení a klasifikaci znečištěných sedimentů. Pan Dr. Schwartz prezentoval krátce první výsledky, které jsou nyní ještě předmětem diskuse.

Klasifikační systém slouží sám o sobě nejen pro odvození operativních požadavků, nýbrž umožňuje transparentním způsobem znázornit změny v prostorovém a časovém horizontu. Pro znázornění trendů by měl mít systém 5 stupňů, hranice mezi třídami se musí dát jasně rozlišit:

1	velmi nízké	
2	nízké	1. hranice
3	střední	
4	vysoké	2. hranice
5	velmi vysoké	

Klasifikační systém by měl být nástrojem hodnocení v rámci vypracování návrhů opatření pro nakládání se sedimenty v povodí Labe.

Hodnocení pro stanovení priorit možných sanačních opatření by mělo spočívat na 3 pilířích:

- velikost látkového znečištění [mg/kg]
- objem sedimentů [t]
- erodovatelnost sedimentů [Q_{\max}]

Usnesení:

- Pan Dr. Schwartz poskytne prezentaci české straně, sekretariát tento dokument přeloží, aby měla česká delegace možnost si ho detailně prostudovat a aby jí pomohl při diskusi na národní úrovni.
- Příští porada pracovní skupiny „Sedimenty“ FG Elbe se uskuteční dne 9. 12. 2011 v Hamburku. Ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ doporučuje, aby se této poradu zúčastnil jako zástupce za českou stranu pan Medek, aby mohl tlumočit české straně výsledky jednání.
- Toto téma bude dále projednáváno na 8. poradě. Obě delegace vypracují pro tuto poradu písemné shrnutí výsledků národních úvah ke klasifikačnímu systému.

Zodp.: obě delegace, sekretariát MKOL

BOD 7 Inventarizace starých ekologických zátěží na toku a v toku významných pro jakost sedimentů Hodnocení rizikovosti sedimentů zatížených znečišťujícími látkami a klasifikace identifikovaných oblastí rizik

BOD 7.1 Registr relevantních starých ekologických zátěží na toku a v toku

ČR: Ministerstvo životního prostředí České republiky vede databázi starých ekologických zátěží na tocích. Data průběžně aktualizují krajské inspektoráty České inspekce životního prostředí, registr starých ekologických zátěží v tocích není a nebude k dispozici. V případě, že se taková zátěž objeví, je obvykle okamžitě řešena.

SRN: Staré ekologické zátěže na tocích jsou zdokumentovány v tabulkách (říční kilometr, charakterizace atd.), registr starých ekologických zátěží v tocích se nyní připravuje.

Usnesení:

- Delegace vypracují registry významných starých ekologických zátěží na toku a v toku, včetně popisu metodického přístupu při dokumentování starých ekologických zátěží jako podklad pro zpracování koncepce pro nakládání se sedimenty v povodí Labe, a to do termínu 9. porady ad hoc skupiny expertů.

Zodp.: obě delegace, sekretariát MKOL

BOD 7.2 Odsouhlasení kritérií minimálního množství a mobilizovatelnosti

Toto odsouhlasení nelze prozatím provést.

Usnesení:

- Toto téma bude dále projednáváno na příští poradě ad hoc skupiny expertů.

Zodp.: obě delegace, sekretariát MKOL

BOD 7.3 Zvýšené hodnoty DDT v měrném profilu Hřensko / Schmilka

O výsledcích vyjasnění možných příčin pro zvýšené hodnoty DDT v měrném profilu Hřensko / Schmilka byly podány informace na setkání expertů k problematice sedimentů Bíliny dne 18. 10. 2011 v Chomutově (viz záznam výsledků) a dále v bodě 3 programu jednání.

BOD 8 Inventarizace relevantních emisí – přístupy a kritéria výběru

Jako pracovní předloha byl před poradou rozeslán dokument „Inventarizace relevantních emisí – přístupy a kritéria výběru“.

Kritéria výběru:

- únik látek podle registru PRTR
- čistírny odpadních vod > 10 000 EO
- další průmyslové a komunální zdroje na základě odhadu odborníků
- staré ekologické zátěže v důsledku kontrolovaného vypouštění odpadních vod (vodoprávní povolení bylo uděleno)

Inventarizace bude provedena pro referenční období 2010 (podle čl. 5 směrnice 2008/105/ES).

BOD 9 Mapy – stav zpracování, další postup (základní mapa, přehledná mapa referenčních profilů; kvantitativní charakteristiky

Pan Dr. Schwandt vypracoval první návrh mapy „Roční látkové odtoky plavenin v povodí Labe“ (průměrné hodnoty v letech 2003 – 2008).

Poznámky:

- české hodnoty nejsou ještě zpracovány
- označení měst je barevně příliš výrazné (návrh: světle šedá??)

- údaje hodnot nad znázorněnými sloupci
- zkorigovat výběr referenčních profilů (příloha 1 ke zprávě k milníku č. 1)

Usnesení:

- Ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ děkuje panu Dr. Schwandtovi za návrh nové mapy a v zásadě s návrhem souhlasí.
- Se zohledněním připomínek (viz výše) budou zpracovány tyto tematické mapy:

- referenční profily (viz usnesení ze 6. porady)
- látkové odtoky plavenin
- koncentrace plavenin

- Zodpovědné osoby na obou stranách, pan Dr. Schwandt a paní Halířová, se žádají, aby tyto tematické mapy předložili v návrhu na 8. poradě.

Zodp.: pan Dr. Schwandt, pan Dr. Schwartz, paní Halířová, sekretariát MKOL

BOD 10 Stav plnění pracovního plánu. Kritické zhodnocení pracovního a časového plánu ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ MKOL a závěry pro další práci

Ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ předloží zprávu k milníku č. 2 pracovní skupině WFD na její 35. poradě. Závěrečnou zprávu chce ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ předložit na zasedání MKOL v roce 2013.

Ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ musí poskytnout potřebné podklady pro zpracování plánu povodí na období 2016 – 2021. Časový plán a program prací pro vypracování plánu povodí (příloha 6) bude odsouhlasen v pracovní skupině WFD do září 2012 a předložen mezinárodní koordinační skupině ICG v říjnu 2012 ke schválení.

Usnesení:

- Zpráva k milníku č. 2 bude schválena na 8. poradě.
- Mluvčí delegací poskytnou ad hoc skupině expertů národní časové plány a programy prací pro vypracování plánu povodí.

Zodp.: pan Dr. Schwartz, pan Dr. Kliment, sekretariát MKOL

BOD 11 Magdeburský seminář o ochraně vod 2012

15. Magdeburský seminář o ochraně vod s tématem „Jakost a transport sedimentů v povodí Labe“ se bude konat ve dnech 10. 10. - 11. 10. 2012 v Hamburku (příloha 7). Ve dnech 6. 10. – 7. 10. 2011 se sešel programový výbor na první poradě (příloha 8).

Usnesení:

- Pan Dr. Heininger bude mít úvodní přednášku v programovém bloku semináře „Management sedimentů jako součást správy povodí“. Příspěvek ke koncepci MKOL pro nakládání se sedimenty v rámci tohoto programového bloku má připravit skupina expertů „Management sedimentů“ MKOL a přednést její český mluvčí, pan Dr. Kliment.

Zodp.: pan Dr. Heininger, pan Dr. Kliment, pan Dr. Schwartz

BOD 12 Různé, termín a místo příští porady

K bodu „Různé“ nebyly žádné příspěvky.

8. porada ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ se bude konat ve dnech 7. 2. – 8. 2. 2012 v Drážďanech.
9. porada ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ se bude konat ve dnech 5. 6. – 6. 6. 2012 v Praze.

Přílohy:

- Příloha 1: Prezenční listina
- Příloha 2: Kombinovaný emisně-imisní přístup pro posuzování znečišťujících látek podle Rámcové směrnice o vodách
- Příloha 3: Relevantní znečišťující látky pro nakládání se sedimenty v povodí Labe
- Příloha 4: Sledování režimu plavenin na Bílině – profil Trmice
- Příloha 5: Odůvodnění pro výběr přítoků kategorie 2 – Sázava a Berounka
- Příloha 6: Plán termínů a úkolů pro implementaci Rámcové směrnice o vodách na mezinárodní úrovni v povodí Labe v letech 2010 – 2015 (stav 22. 9. 2011)
- Příloha 7: 15. Magdeburský seminář o ochraně vod 2012
- Příloha 8: Protokol z 1. porady Programového výboru Magdeburského semináře o ochraně vod 2012 ve dnech 6. 10. 2011 – 7. 10. 2011 v Hamburku